

20

17

**TEKNISKA VERKENS
DELÅRSRAPPORT
JANUARI – AUGUSTI 2017**

**Tekniska
verken**

Tekniska verken-koncernen

- STRATEGISKT FÖRVÄRV AV AKTIEMAJORITETEN I MJÖLBY-SVARTÅDALEN ENERGI AB
- INTÄKTERNA STABILA OCH UPPGICK TILL 3.055 MNKR (3.052)
- RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER ÖKADE MED 8% TILL 421 MNKR (389)
- SVERIGES FÖRSTA FULLSKALEANLÄGGNING FÖR LÄKEMEDELSRENING INVIGD

FINANSIELL SAMMANFATTNING

Belopp i Mnkr	Januari - augusti			12 mån. sept 2016 - aug 2017	
	2017	2016	Förändr.	Helår 2016	
Rörelsens intäkter	3 055	3 052	3	4 870	4 867
Rörelseresultat	452	432	20	747	727
Rörelsemarginal, %	14,8%	14,2%		15,3%	14,9%
Resultat efter finansiella poster	421	389	32	703	671
Vinstmarginal, %	13,8%	12,8%		14,4%	13,8%
Investeringar, netto *)	385	333			609
Operativt kassaflöde	657	515			659
Medelantal anställda	879	837			837

*) I materiella och immateriella anläggningstillgångar

Delårsrapporten har upprättats med tillämpning av redovisningsregelverket K3. All information avser den konsoliderade Tekniska verken-koncernen. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inte annat särskilt anges. Delårsrapporten har inte varit föremål för revisorernas granskning.

VERKSAMHETEN

Tekniska verken i Linköping AB (publ) är ett regionalt företag som verkar för ett väl fungerande och långsiktigt hållbart samhälle genom att erbjuda el, vatten, fjärrvärme, fjärrkyla, avfallshantering, bredband och biogas. Koncernen bildar ett av regionens största företag. Våra olika verksamhetsområden är i flera fall en viktig del av regionens medborgares vardag och utgör grunden i ett modernt samhälles infrastruktur. Vi är också en innovativ koncern som strävar efter att vara ledande och i framkanten inom olika områden. Koncernens verksamheter bedrivs i ett flertal dotterbolag och intressebolag. Koncernens verksamheter bedrivs i ett antal olika affärsområden.

Utvecklingen för koncernens affärsområden kan i övrigt mycket kort sammanfattas som nedan:

Bränslebaserad energi

Inom bränslebaserad energi återfinns koncernens produktion och försäljning av främst fjärrvärme-, fjärrkyla, elproduktion och ånga. Lägre bränslekostnader motverkas av nedvärderat oljelager. Genom stabil produktion, gynnsamma produktionsförutsättningar och något stigande elpriser stärktes resultatet under året.

En turbin vid kraftvärmeverket Lejonpannan har drabbats av skada. Skadan kommer medföra produktionsbortfall av elproduktion. Skadan diskuteras nu med såväl försäkringsbolag som leverantören. Produktionsbortfallet bedöms för närvarande till en totalkostnad av omkring 30 mnkr innan ny/lagad turbin under hösten 2018 är på plats. Resultatpåverkan under 2017 har hittills varit mycket marginell.

Flödande energi

Inom affärsområdet återfinns huvuddelen av koncernens vattenkrafts- och vindkraftsproduktion. De mycket låga vattennivåerna och nederbördsmängderna har kraftigt reducerat elproduktionen från vattenkraften. Vindkraftsproduktionen är stabil. Resultatet understiger föregående år och uppvisar negativt resultat.

Nät

Elnät-verksamheten uppvisar god stabilitet och god intjäning. Verksamhetens prissättning regleras av den av Energimarknadsinspektionen upprättade så kallade intäktsramen för olika reglerperioder. Tekniska verkens prissättning återfinns inom den av myndigheten upprättade ramen. Branschen och Energimarknadsinspektionen har olika uppfattningar om beräkningsgrunderna för ramen, varför frågan för närvarande prövas rättsligt.

Koncernens elnätsverksamhet uppvisar under årets första åtta månader 2017 ett något bättre resultat än motsvarande period föregående år.

Bredband

Koncernens bredbandsverksamhet utvecklas starkt. Inom privatkundsegmentet noteras stor ökning. Resultatet stärks ytterligare. Investeringstakten för fortsatt utbyggnad har höjts för att möta den ökande efterfrågan på fiberutbyggnad.

Bixia

Elhandelsverksamheten uppvisar ett stärkt resultat till följd av gynnsam produktmix, vissa poster av positiv engångskaraktär samt lägre kostnadsmassa från det tidigare genomförda transformationsprogrammet. Stort fokus ges nu på minskad kundrörlighet, ökad kundlojalitet och nya kunder.

Biogasproduktion

Koncernens biogasproduktion sker med god effektivitet. Årets första åtta månader har en något lägre volym biogas sålts samtidigt som produktionskostnaden för främst substrat har kunnat sänkas. Resultatet har stärkts något mot motsvarande period föregående år.

Vatten och avlopp

Betydande del av affärsområdets verksamhet ska enligt gällande regelverk drivas i enlighet med självkostnadsprincipen. Priset gentemot slutkund ligger väsentligt under riksgenomsnitt och vattenkvaliteten har varit mycket god. Resultat i nivå med föregående år.

Den 4 september 2017, dvs. efter räkenskapsperiodens utgång, invigdes Sveriges första fullskaleanläggning för rening av läkemedelsrester i avloppsvattnet i Linköping. Projektet har helt följt uppgjorda planer och det nationella genväret och uppmärksamheten har varit stor.

Avfallsbehandlingstjänster

Verksamheten för hantering av hushållsavfall drivs i enlighet med självkostnadsprincipen medan hantering av annat verksamhetsavfall drivs på affärsmässig grund. Inom det sistnämnda segmentet har under året volymökning noterats vilket påverkat affärsområdets resultat positivt.

Under sommarperioden har bolagets upphandlade entreprenör för hantering av hushållsavfall haft betydande driftsproblem, vilket påverkat Linköpingsborna negativt. Bolaget och entreprenören har haft ett flertal möten för att komma till rätta med problemen och felfrekvensen har påtagligt reducerats. I mitten av september försattes entreprenörens norska systerbolag och det norska moderbolaget i konkurs. Det svenska dotterbolaget som är entreprenör till Tekniska verken påverkas inte driftsmässigt av konkursen.

SÄSONGSVARIATIONER

Som företag inom energibranschen har Tekniska verken-koncernen stora säsongsmässiga variationer. Såväl omsättning som resultat är normalt högst under årets första tertial (januari-april). Det är under denna period som energiförbrukningen till följd av vårt klimat oftast är som högst. Andra tertialet (maj, juni, juli och augusti) uppvisar normalt svagare omsättning och resultat. Under denna period genomförs ofta också större och kostnadskrävande underhållsarbeten för att säkerställa effektiv och driftssäker produktion under de intensivare perioderna. Säsongsmönstret i omsättning och resultat för de senaste åren visas på sidan 8.

STRUKTURELLA FÖRÄNDRINGAR

Den 2 maj 2017 ökade Tekniska verken sitt ägande i Mjölby-Svartådalen Energi AB från 35 procent till 51 procent genom förvärv av aktier från Motala kommun och Mjölby kommun. Förvärvslikviden uppgick totalt till 53 mnkr. Genom förvärv erhöles även aktiemajoritet via korsägande i Bixia ProWin AB samt Vävinge Vind AB. Dessa bolag ingår därmed i upprättad koncernredovisning från och med maj 2017. Förvärvade bolags balansräkningar konsolideras fullt ut per bokslutsdagen medan respektive bolags resultat ingår i koncernredovisningen från och med maj 2017.

RÖRELSENS INTÄKTER

Koncernens samlade intäkter uppgick till 3.055 mnkr (3.052). De fortsatt låga, om än sedan juni ökande, elpriserna i kombination med ovanligt låg elproduktion från främst vattenkraften håller tillbaka koncernens intäkter. Detta motverkas dock av förvärvade verksamheters intäkter under andra tertialet.

RESULTAT OCH MARGINAL

Koncernens EBITDA, dvs rörelseresultat före avskrivningar, uppgick till 859 (810) mnkr, en ökning med 6 procent. Ökningar återfinns främst inom koncernens affärsområde Bränslebaserad Energi där bland annat lägre bränslekostnader, jämfört med motsvarande period föregående år, har bidragit positivt till resultatet. Lageromvärdering av ineliggande oljelager har belastat resultatet med drygt 31 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år.

Rörelseresultatet uppgick till 452 mnkr (432) och har då belastats med avskrivningar om 406 mnkr (378). Koncernens rörelsemarginal har stärkts till 14,8% (14,2%). För helåret 2016 var rörelsemarginalen 14,9%.

Resultatet från finansiella poster uppgick till -31 mnkr (-43). Genom koncernens starka kassaflöde och därmed möjliggjord skuldminskning samt förmånligare räntesäkring bidrar till det stärkta finansnettot.

Resultat efter finansiella poster uppgick till 421 mnkr mot 389 mnkr motsvarande period föregående år, dvs en ökning med 8 procent. Vinstmarginalen uppgick till 13,7% (12,6%). Föregående helår var vinstmarginalen 13,8%.

INVESTERINGAR

Under årets första tertial uppgick koncernens nettoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar till 385 mnkr att jämföra med 333 mnkr motsvarande period föregående år.

Under andra tertialet ökade bolaget sitt aktieinnehav i Mjölby-Svartådalen Energi AB ("MSE") från 35% till 51%. Förvärvslikvid uppgick totalt till 53 mnkr. Genom förvärvet konsolideras MSE fullt ut som dotterbolag från att tidigare ha konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden som intressebolag.

KASSAFLÖDE OCH FINANSIERING

Kassaflödet har fortsatt varit mycket starkt i koncernen. Det "operativa kassaflödet", det vill säga kassaflöde före finansieringsverksamheten, uppgick till 657 mnkr (515).

I maj likvidreglerades koncernbidrag från verksamhetsåret 2016. Till kommunens holdingbolag, Linköpings Stadshus AB, lämnades ett utdelningsbetingat koncernbidrag uppgående till 187 mnkr.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -595 mnkr (-460). Förutom reglering av koncernbidraget om 187 mnkr har finansieringen reducerats genom amortering av räntebärande skulder. Föregående år ökade finansieringsverksamheten temporärt för elhandelns säkerhetskrav för ställande av kontanter som säkerhet.

De likvida medlen, bestående av kassa och bank (414 mnkr) samt koncernkontoskuld till Linköpings kommun (14 mnkr) har under året ökat med 48 mnkr. Under maj månad, efter tertialets utgång, reglerades både utdelningsbetingade koncernbidraget om 187 mnkr för verksamhetsåret 2016 samt köpeskilling för aktier i Mjölby-Svartådalen Energi AB med 53 mnkr.

Balansomslutningen uppgick för koncernen till 9.456 mnkr mot 9.141 mnkr vid utgången av 2016.

Koncernens nettoskuld (räntebärande skulder reducerat med räntebärande tillgångar) uppgick vid periodens slut till 1.626 mnkr att jämföra med 1.327 mnkr vid början av året. Nettoupplåningen har därmed under året ökat med 299 mnkr. Exklusive förvärvad upplåning till följd av de strukturella förändringarna så har koncernen reducerat sina räntebärande skulder med 412 mnkr mot 357 mnkr motsvarande period föregående år. Nettoskuldsettingsgraden sänktes till 0,33 gånger mot 0,36 motsvarande period föregående år.

Koncernens soliditet uppgick vid periodens slut till 52,1% mot 48,6% vid utgången av föregående år.

NYCKELTAL

	201708	201608	2016	Utfall helår		
				2015	2014	2013
Rörelsemarginal, %	14,8%	14,2%	14,9%	10,2%	8,9%	11,2%
Vinstmarginal, %	13,8%	12,8%	13,8%	8,8%	7,3%	9,7%
Avkastning på totalt kapital, %	8,2%	5,2%	8,2%	5,4%	5,1%	7,1%
Avkastning på eget kapital, %	15,0%	9,1%	15,7%	10,1%	9,5%	14,8%
Soliditet, %	52,1%	51,3%	48,6%	45,7%	44,6%	41,8%
Nettoskuld, mnkr	1 626	1 568	1 327	1 753	1 695	1 536
Nettoskuldsettn.grad, ggr	0,33	0,36	0,30	0,43	0,42	0,44
Räntetäckningsgrad, ggr	13,33	6,86	10,96	6,89	5,26	6,60

Koncernens samtliga nyckeltal uppvisar en positiv utveckling förutom den faktiska nettoskulden som ökat som följd av under andra tertialet genomförda förvärv, där tillkommande konsoliderad verksamhets skuldportfölj ingår i koncernen.

Den ultimata ägaren – Linköpings kommun – har som avkastningskrav satt ett mål om 6% avkastning på totalt kapital, sett som genomsnitt över en konjunkturcykel (normalt ca 5 år).

PERSONAL

Medelantalet anställda uppgick i koncernen till 879 personer, att jämföra med 837 vid årets början, dvs en ökning med 42 personer. Av ökningen är 32 personer hänförliga till förvärvet av Mjölby-Svartådalen Energi. Mjölby-Svartådalen Energi AB har vid utgången av perioden 66 anställda. Dessa har dock ingått i Tekniska verken koncernen först från och med maj 2017.

FRAMTID

Såväl koncernens finansiella ställning som den finansiella utvecklingen är god vilket skapar handlingsutrymme i framtiden.

Styrelsen har fattat beslut om att Tekniska verken vid normalårsproduktion ska vara helt fritt från fossil olja och kol till år 2020. Arbetet understödjer påtagligt Linköpings kommun ambition att vara koldioxidneutralt till 2025.

Betydande del av koncernens verksamhet återfinns inom ledningsbunden infrastruktur. En något ökad re-investeringstakt kan förväntas under kommande år i syfte att ytterligare kvalitetssäkra leveransförmågan till kund genom viss förnygring av ledningsnäten.

Inom bredbandssidan ökas investeringsplanerna ytterligare något för att understödja det nationella bredbandsmålet med att 95% av alla hushåll och företag år 2020 ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s och att hela Sverige år 2025 bör ha tillgång till snabbt bredband med minst 1 Gbit/s.

De långsiktiga elprisprognoserna är i allt väsentligt oförändrade mot tidigare. Detta sätter extra press på landets förnybara energiproduktion där lönsamhet saknas idag.

Koncernens arbete i syfte att identifiera och realisera nya affärsmöjligheter genom ökad digitalisering fortgår planenligt.

Tekniska verken-koncernen goda finansiell balans, breda produktpalet och kompetensmässiga bredd skapar bra förutsättningar att agera långsiktigt, konsekvent och trovärdigt gentemot kunder, ägarna och andra intressenter.

Samverkansprogram har inletts för att finna samordningsfördelar mellan Mjölby-Svartådalen Energi AB och övriga Tekniska verken-koncernen.

Linköping den 25 september, 2017

Anders Jonsson
Vd och koncernchef

För frågor vänligen kontakta:

Anders Jonsson
Peter Forssman

Vd och koncernchef
Ekonomi- och finansdirektör

013 – 20 80 00
013 – 20 93 40

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i Mnkr	Januari - augusti			12-månader rullande (aug 2017) Helår 2016	
	2017	2016	Förändr.		
Rörelsens intäkter	3 055	3 052	3	4 870	4 867
Rörelsens kostnader	-2 596	-2 614	18	-4 110	-4 128
- varav av- och nedskrivningar	-406	-378		-406	-378
Andel i intresseföretags resultat	-7	-6	-1	-13	-12
Rörelseresultat	452	432	20	747	727
Rörelsemarginal, %	14,8%	14,2%		15,3%	14,9%
Räntekostn och likn resultatposter	-33	-43		-57	-67
Övriga finansiella poster	2	0		13	11
Finansnetto	-31	-43	12	-44	-56
Resultat efter finansiella poster	421	389	32	703	671
Vinstmarginal, %	13,8%	12,8%		14,4%	13,7%
Bokslutsdispositioner	-	-	-	-353	-353
Skatt	-99	-91	-8	-83	-75
Årets resultat	322	298	24	267	243
- varav hänförligt till:					
- moderbolagets aktieägare	321	288		262	229
- minoriteten	1	10		5	14

KASSAFLÖDEN I SAMMANDRAG

Belopp i mnkr	Januari - augusti		Helår 2016
	2017	2016	
Rörelseresultat	452	432	727
Justering av poster som inte ingår i kassaflödet	398	387	616
Betald skatt	-20	-25	-11
Räntor och utdelning	-28	-43	-66
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	802	751	1 266
Rörelsekapitalets förändring	221	235	136
Investeringsverksamheten	-366	-471	-743
Operativt kassaflöde	657	515	659
Finansieringsverksamheten	-595	-460	-570
Periodens kassaflöde	62	55	89
Likvida medel vid periodens början	352	263	263
Likvida medel vid periodens slut	414	318	352

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i Mnkr	31 augusti		Förändring 2017
	2017	2016	
Tillgångar			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	46	20	27
Materiella anläggningstillgångar	7 991	7 010	929
Övriga finansiella anläggningstillgångar	74	230	-111
Summa anläggningstillgångar	8 111	7 260	845
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Varulager mm	74	75	-8
Kortfristiga fordringar	857	859	-729
Kassa och bank	414	318	207
Summa omsättningstillgångar	1 345	1 252	-530
SUMMA TILLGÅNGAR	9 456	8 512	315
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	4 926	4 365	483
Avsättningar	1 060	928	70
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	1 545	1 879	11
Övriga långfristiga skulder	236	207	10
Summa långfristiga skulder	1 781	2 086	21
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	588	133	198
Checkräkningskredit	1	45	1
Övriga kortfristiga skulder	1 100	955	-458
Summa kortfristiga skulder	1 689	1 133	-259
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 456	8 512	315
Soliditet, %	52,1%	51,3%	

FÖRÄNDRING EGET KAPITAL

Belopp i Mnkr	Hänförbart till ägare till moderbolaget				Minoritets- intresse	Summa
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital	Summa		
Utgående balans föregående år	434	116	3 752	4 302	141	4 443
Övriga förändringar/förvärvseffekter				0	161	161
Periodens resultat			321	321	1	322
Vid periodens slut	434	116	4 073	4 623	303	4 926

SÄSONGSVARIATIONER 2013 – 2017

